

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U PAZINU
Dršćevka 1, 52000 Pazin

9 P-429/2019-84

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Pazinu, po sutkinji Tamari Lakoseljac Benčić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE, Zagreb, A. Mihanovića 3, OIB 84397956623, kojeg zastupa punomoćnica po zaposlenju Andrea Parada Stojčić, dipl. pravnik, protiv tuženika ULJANIK Strojogradnja Diesel d.d. u stečaju, Pula, Flaciusova 1, OIB 35951488983, kojeg zastupa stečajna upraviteljica Ana Glavan Dukić, iz Rijeke, Brca 18, a nju punomoćnice Vlatka Klišanin i Ivana Božić, odvjetnice u Odvjetničkom društvu Klišanin i partneri d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, radi utvrđenja osporene tražbine, nakon održane i zaključene glavne i javne rasprave 5. travnja 2023. u nazočnosti punomoćnica stranaka, objavljene 18. svibnja 2023.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se tražbina osporena u stečajnom postupku koji se vodi kod Trgovačkog suda u Pazinu pod posl. br. St-117/2019 za trgovačko društvo ULJANIK Strojogradnja Diesel d.d. u stečaju, Pula, Flaciusova 1, OIB 35951488983 u iznosu od 37.569,09 EUR / 283.864,34 KN¹ kao tražbina drugog višeg isplatnog reda.

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 1.078,78 EUR / 8.128,07 KN, u roku od 15 dana.

III. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom troška postupka u iznosu od 248,44 EUR / 1.871,87 KN.

Obrazloženje

1. Tužitelj je naslovnom sudu 2. listopada 2019. podnio tužbu u kojoj navodi kako je u stečajnom postupku koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Pazinu pod posl. br. St-117/2019 stečajni sudac 13. rujna 2019. donio rješenje posl. br. St-117/2019-75 koje je na e-oglasnoj ploči sudova objavljeno istoga dana, a kojim se vjerovnika, ovdje tužitelja upućuje u parnicu iz razloga što je stečajna upraviteljica prema podnijetoj Prijavi tražbine u stečajnom postupku od 5. srpnja 2019. u cijelost osporila tužiteljevu tražbinu u iznosu od 349.764,36 kn. Navodi da je predmet ove tužbe dio osporene

¹ Fiksni tečaj konverzije 7,53450

tražbine u navedenom stečajnom postupku u iznosu od 283.064,34 kn, a koja da se odnosi na potraživanje kapitalizirane štete na dan 1. listopada 2018., a temeljem izračuna kapitalizirane štete KLASA: 140-01/19-47/72 od 19. lipnja 2019., a odnosi se na naknadu štete zbog isplate invalidske mirovne i naknade zbog tjelesnog oštećenja osiguraniku tužitelja Tomi Markoviću.

2. Nadalje navodi da se pred Trgovačkim sudom u Rijeci nalazi, u prekidu, parnični postupak koji se vodi između istih stranaka koji je tužitelj pokrenuo prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom i u kojem je tužitelj predložio Trgovačkom sudu u Rijeci da proslijedi spis posl. br. P-746/2018 na nadležnost Trgovačkom sudu u Pazinu radi nastavka parničnog postupka i to podneskom od 2. listopada 2019.

3. U navedenom postupku tužitelj da potražuje naknadu štete primjenom odredaba čl. 161. do 170. ZOMO (NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 62/18), koja šteta obuhvaća novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na mirovinu i naknadu zbog tjelesnog oštećenja u punom iznosu od 64.731,73 kn za razdoblje od 1. siječnja 2016. (1. rujna 2016.) do 30. rujna 2018. prema obračunu stvarnih isplata invalidske mirovine i naknade zbog tjelesnog oštećenja od 25. listopada 2018. i zakonsku zateznu kamatu tekuću od 21. studenog 2018. do dana otvaranja stečajnog postupka u iznosu od 1.968,29 kn, dakle sveukupno 66.700,02 kn.

4. Nadalje, tužitelj obrazlaže pravni i činjenični osnov tražbine navodeći da je rješenjem HZMO-a Područne službe u Rijeci KLASA: UP/I 141-02/15-03/01161500619 URBROJ: 341-14-06/2-15-42521 broj 47428 od 27. ožujka 2017. osiguraniku Tomi Markoviću, kod kojeg je zbog ozljede na radu nastao djelomičan gubitak radne sposobnosti, priznato pravo na invalidsku mirovinu a rješenjem HZMO Područne službe u Rijeci, Klasa: UP/I 141-06/17-01/01161500619, Ur. broj: 341-14-05/3-17-5433 broj 47428 od 14. studenog 2017. da je osiguraniku Tomi Markoviću priznato pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja kao posljedica ozljede na radu.

5. Ozljeda na radu osiguranika tužitelja Tome Markovića da je nastupila kao posljedica stradanja na radnom mjestu Zavarione 3372 južna hala poslodavca 3. MAJ MOTORI I DIZALICE d.d., dok je imenovani obavljao poslove brušenja obratka okvira za provlaku. Poslove brušenja na čeličnom elementu koji je prstenastog oblika dimenzija 730x530 mm širina čeličnog prstena od 64 mm, debljine čeličnog materijala - 20mm da je obavljao rubnim dijelovima čeličin elemenata, s vanjske i unutarnje strane. Sukladno zapisniku o inspekcijskom nadzoru da su utvrđeni propusti u primjeni mjera zaštite na radu, što da je posljedično prouzročilo ozljedu osiguranika tužitelja.

6. Na temelju čl. 161. st. 1. ZOMO-a („NN“ 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 115/18) Zavod da ima pravo zahtijevati naknadu štete za novčana davanja koja se isplaćuju na teret mirovinskog osiguranja sve dok traje isplata tih davanja i iako su ta davanja osigurana u mirovinskom osiguranju, zahtjevom za naknadu štete Zavod da može obuhvatiti ukupnu svotu štete (kapitaliziranu štetu) ili svotu stvarne štete prema isplatama (pojedinih davanja) koja se odnosi na određeno razdoblje (npr. kalendarska godina) st. 4., dok naknada stvarne štete obuhvaća ukupne svote davanja i troškove koji se isplaćuju iz mirovinskog osiguranja i to novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na mirovinu u punom iznosu sve dok traje isplata invalidske mirovine, bez obzira na to je li osiguranik ispunio uvjete za ostvarivanje prava na prijevremenu ili starosnu mirovinu st. 2. toč.1., a kada se šteta sastoji u obvezi Zavoda na trajna novčana davanja taj da se iznos štete može zahtijevati i u ukupnom iznosu (kapitalizirana šteta), a da se izračunava prema visini priznate mirovine i tablicama aktuarske matematike st. 4.

7. Tužitelj sukladno izračunu kapitalizirane štete na dan 1. listopada 2018. od

19. lipnja 2019. sukladno odredbi čl. 161. st. 4. ZOMO („NN“ 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 115/18) potražuje jednokratnu naknadu štete s osnova ozljede na radu u iznosu od 283.064,34 kn.

8. Slijedom navedenog tužitelj podnosi tužbu sudu i predlaže da se nakon provedene glavne rasprave donese presuda kojom će se utvrditi osnovanom tražbina osporena u stečajnom postupku koji se vodi kod Trgovačkog suda u Pazinu pod posl. br. St-117/2019 za trgovačko društvo ULJANIK STROJOGRAĐNJA DIESEL d.d. u stečaju, Pula, Flaciusova 1, OIB: 35951488983 u iznosu od 283.064,34 kn kao tražbina drugog višeg isplatnog reda.

9. Tuženik je u svom odgovoru na tužbu naveo kako je zaprimio tužbu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, radi utvrđivanja osporene tražbine, te navodi kako osporava tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, kako po osnovi tako i po visini. U odnosu na navode tužitelja da je rješenjem HZMO-a Područne službe u Rijeci od 27. ožujka 2017. osiguraniku Tomi Marković, kod kojeg je zbog ozljede na radu nastao djelomičan gubitak radne sposobnosti, priznato pravo na invalidsku mirovinu te da je rješenjem HZMO-a Područne službe u Rijeci istome priznato pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja kao posljedica ozljede na radu, ističe kako predmetna rješenja tuženiku nisu dostavljena. Navode tužitelja da su sukladno zapisniku o inspekcijskom nadzoru utvrđeni propusti u primjeni mjera zaštite na radu, a što da je posljedično prouzročilo ozljedu osiguranika, tuženik osporava, te ističe da prema ispravama priloženim uz tužbu proizlazi suodgovornost osiguranika tužitelja za nastalu ozljedu, jer da iz Prijave o ozljedi na radu od 15. studenog 2013. proizlazi da je naznačeno da je uzrok ozljede pomanjkanje ili neispravnost zaštitne naprave na oruđu za rad (točka 38.), ali također da je procjenom rizika predviđeno korištenje osobnih zaštitnih sredstava (točka 39.), da su korištena osobna zaštitna sredstva (točka 40.), da je radnik osposobljen za rad na siguran način (točka 41.) te da su primijenjena posebna pravila zaštite na radu (točka 43.). Nadalje, iz Zapisnika o inspekcijskom nadzoru od 17. prosinca 2013., Državnog inspektorata, Područne jedinice Rijeka, Odjela zaštite na radu da je razvidno da je radnik Tomo Marković bio osposobljen za rad na siguran način za radno mjesto bravar na izobrazbi (točka 2.2.1.), kao i da je bio zdravstveno sposoban i osposobljen za poslove s posebnim uvjetima rada (točka 2.3.), a za što da su priložene odgovarajuće isprave. Nadalje, glede sredstava rada (točka 3.1.) da je navedeno da su na mjestu ozljeđivanja na zidu prostorije zatečene upute za siguran rad s ručnom brusilicom, da je za brusno kolo, a koje je ozlijedilo radnika, utvrđeno da se prema uputama proizvođača koristi sa zaštitnom napravom, dok je prema tvorničkim podacima za navedeni tip brusnog kola, rok upotrebe tri godine, te da je shodno tome za pretpostaviti da je brusnom kolu koje je teže ozlijedilo radnika, istekao rok upotrebe (točka 3.2.). Također, glede načina ozljeđivanja da je navedeno da brusilica koju je koristio radnik nije bila opremljena zaštitnim štitnikom brusnog kola, koji da je mogao, za pretpostaviti je, spriječiti ozljeđivanje radnika (točka 6.2.). S obzirom da je prema inspekcijskom nadzoru utvrđeno da je radnik bio osposobljen za rad na siguran način, da je na mjestu rada radnika bilo upozorenje glede provjere postave i učvršćenja oklopa za brusno kolo, kao i da su rezultati inspekcijskog nadzora dali samo pretpostavke glede sprečavanja ozljeđivanja radnika, to tuženik smatra da postoji isključiva odgovornost radnika za nastali štetni događaj. Naime, iz svega naprijed navedenog da proizlazi da je radnik pristupio radu, odnosno brušenju obratka okvira za provlaku bez da se uvjerio u sigurnost rada, odnosno podredno odbio rad sa sredstvima rada za koje je smatrao ili imao razloga smatrati da su mogla biti neispravna. Također, iz službene bilješke Državnog inspektorata, Područne jedinice Rijeka, Odjela zaštite na radu da je razvidno

da su u prostoru zavarione uspoređene i slikane tri pneumatske brusilice različitih karakteristika za koje da je bilo potrebno istražiti je li predviđena ugradnja zaštitnog kućišta oko brusnog kola, što da znači da je postojalo više sredstava rada s kojima je radnik mogao raditi, ali da rezultati naloženog istraživanja nisu razvidni. Tuženik ističe da se i po stajalištu sudske prakse tuženik može osloboditi odgovornosti ako dokaže da je šteta nastala isključivom radnjom oštećenika ili treće osobe, koju on nije mogao predvidjeti i čije posljedice nije mogao izbjeći ili otkloniti, te da se može i djelomično osloboditi odgovornosti ako je oštećenik djelomično pridonio nastanu štete. Navedeno da proizlazi primjerice iz odluke Vrhovnog suda Rev-1864/2010 od 27. travnja 2011. Tužitelj da je pozivajući se na članak 161. st.1. ZOMO-a, dostavio izračun kapitalizirane štete na dan 1. listopada 2018. od 19. lipnja 2019., te naveo da potražuje jednokratnu naknadu štete s osnova ozljede na radu u iznosu od 283.064,34 kn, te tuženik ističe da osporava visinu tužbenog zahtjeva. S obzirom na već ranije iznesene tvrdnje tuženika, isti ponovno ističe da osporava svoju odgovornost za štetu odnosno ističe da je osiguranik tužitelja svojim propustima doprinio nastanku štetnog događaja. Tuženik osporava i izračun kapitalizirane štete, obzirom da je isti sačinjen po privatnom nalogu tužitelja. Ujedno, opreza radi, tuženik ističe i prigovor zastare predmetnog potraživanja.

10. Slijedom svega navedenog, tuženik smatra da je tužbeni zahtjev neosnovan, te predlaže sudu da isti odbije u cijelosti, te naloži tužitelju da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak, u roku od 15 dana.

11. Na ročištu održanom 5. travnja 2023. tužiteljica je uskladila tužbeni zahtjev s obzirom da je u međuvremenu stupio na snagu Zakon o uvođenju eura kao službene valute (NN 57/22) i Odluka o objavi o uvođenju eura kao službene valute u RH (NN 85/22), te Zakona o izmjenama i dopunama ZOO-a (NN 114/22), kako slijedi: "Utvrđuje se tražbina osporena u stečajnom postupku koji se vodi kod Trgovačkog suda u Pazinu pod posl. br. St- 117/2019 za trgovačko društvo ULJANIK STROJGRADNJA DIESEL d.d. u stečaju, Pula, Flaciusova 1, OIB 35951488983 u iznosu od 37.569,09 EUR kao tražbina drugog višeg isplatnog reda."

12. Proveden je dokazni postupak u dokumentaciju u spisu i to dokumentaciju priloženu uz tužbu (str. 3-50 spisa), dokumentaciju uz podnesak tužitelja od 2. ožujka 2020. (str. 67-71 spisa), dokumentaciju uz podnesak tužitelja od 18. prosinca 2020. (str. 96-106 spisa), dokumentaciju uz podnesak tužitelja od 3. veljače 2021. (str. 114-119 spisa), iskaze svjedoka saslušanih kod Trgovačkog suda u Rijeci (str. 125-137 spisa), dokumentaciju Državnog inspektorata (str. 138-272 spisa), nalaz i mišljenje vještaka zaštite na radu od 11. ožujka 2022. (str. 311-316 spisa), očitovanje vještaka zaštite na radu od 9. svibnja 2022. (str. 336-337 spisa), dokumentaciju uz podnesak tužitelja od 14. prosinca 2022. (str. 359-360 spisa), nalaz i mišljenje vještaka financijske struke od 4. siječnja 2023. (str. 361-364 spisa), te je izvršen uvid u mirovinski spis za Tomu Markovića koji prileži ovome predmetu.

13. Prijedlog tužitelja za spajanjem dvaju postupaka koji se vode između istih stranaka i to ovoga spisa i spisa Trgovačkog suda u Rijeci posl. br. P-746/2018, nije prihvaćen, budući spis Trgovačkog suda u Rijeci, nije dostavljen ovome sudu, već je postupak nastavljen kod Trgovačkog suda u Rijeci u kojem slučaju nije bilo uvjeta za spajanjem spisa.

14. Na temelju provedenog dokaznog postupka, ovaj sud zaključuje da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan.

15. Predmet spora je tužiteljev zahtjev za utvrđenje tražbine drugog višeg isplatnog reda od 37.569,09 EUR (283.864,34 KN) koja proizlazi iz naknade štete koja je tužitelju nastala radi isplate invalidske mirovine i naknade zbog tjelesnog oštećenja za razdoblje od 1. siječnja 2016. do 30. rujna 2018. i zakonske zatezne

kamate tekuće od 21. studenog 2018. do dana otvaranja stečajnog postupka, u vidu kapitalizirane štete prema obračunu od 19. lipnja 2019., naknadno preračunate u EUR.

16. Između stranaka nije sporno da je osiguranik tužitelja Tomo Marković ozlijeđen na radu kako je to tužitelj u tužbi naveo. Sporno je, je li tuženik proveo mjere zaštite na radu, sporni su osnov i visine štete, doprinos osiguranika tužitelja nastanku štetnog događaja, te je sporno je li nastupila zastara prava potraživanja naknade štete od strane tužitelja.

17. Prije donošenja odluke o tužbenom zahtjevu valjalo je prethodno ispitati jesu li su ispunjene procesne pretpostavke za pokretanje ovog postupka. Uvidom u rješenje ovoga suda, posl. broj St-117/2019-75 od 13. rujna 2019. proizlazi da je tužitelj upućen na pokretanje ove parnice radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine, te da je ovaj postupak pokrenuo na temelju odredbi čl. 266. st. 1. Stečajnog zakona (Narodne novine broj 71/2015. i 104/2017., dalje: SZ-a), a u svezi s odredbom čl. 187. st. 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/1991., 91/1992., 112/1999., 129/2000., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 96/2008., 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 89/2014., 70/2019., 80/2022., 114/2022., dalje: ZPP).

18. Dakle, vjerovnik, ovdje tužitelj je sukladno rješenju stečajnog suca pravovremeno podnio tužbu protiv tuženika (čl. 267. st. 1. SZ-a), odnosno u roku od 8 dana od pravomoćnosti rješenja o upućivanju u parnicu. Kako je rješenje osporavatelj, ovdje tužitelj zaprimio 21. rujna 2019., jer je to osmi dan od kako je rješenje objavljeno na e-oglasnoj ploči suda 13. rujna 2019., a tužba je podnijeta je 2. listopada 2019. to proizlazi da je tužba podnesena pravovremeno u roku od 8 dana od pravomoćnosti (29. rujna 2019.) i da su ispunjene procesne pretpostavke za odlučivanje o tužbenom zahtjevu.

19. Tuženikov prigovor zastare nije osnovan. Naime, u konkretnom slučaju riječ je o šteti koja nastaje sukcesivno, svakom mjesečnom isplatom mirovine, jer tim isplatama dolazi do umanjenja imovine tužitelja, pa tada počinje teći i zastara naknade štete za pojedina davanja. Stoga se pitanje zastare ocjenjuje posebno za svaku isplatu mirovine. Budući da je riječ o naknadi štete, primjenjuje se rok zastare propisan člankom 230. stavkom 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18.; dalje: ZOO), a iznosi tri godine računajući od svake isplate mirovine (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci poslovni broj Rev-110/10 i Rev-3078/14). U ovoj pravnoj stvari prijava tražbine koju je tužitelj podnio u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom datirana je 5. srpnja 2019., čime je prema odredbi članka 241. ZOO-a došlo do prekida zastare. Uzimajući u obzir da se u ovom slučaju ima primijeniti trogodišnji zastarni rok, ocjena je suda da bi sva pojedina (mjesečna) plaćanja mirovine izvršena prije 5. srpnja 2016., bila u zastari, s obzirom da zastara nastupa kad istekne posljednji dan zakonom određenog vremena (članak 216. ZOO-a). S obzirom na to da se najstarije potraživanje tužitelja po osnovi isplaćene invalidske mirovine Tomi Markoviću odnosi na razdoblje od 1. rujna 2016. pa nadalje, da je tužitelj prijavom tražbine od 5. srpnja 2019. prekinuo zastaru, ocjena je ovog suda da potraživanje tužitelja nije u zastari.

20. Budući je kod Trgovačkog suda u Rijeci vođen postupak između istih stranaka, ali za ranije razdoblje, te da su u tom postupku saslušani i svjedoci koje je bilo potrebno saslušati i kod ovoga suda, uz suglasnost stranaka, od Trgovačkog suda u Rijeci su pribavljeni zapisnici na kojima su saslušani svjedoci, te su njihovi iskazi korišteni i u ovome postupku.

21. Svjedok Tomo Marković, osiguranik tužitelja, je prilikom saslušanje naveo kako je u studenom 2013. zadobio ozljedu na radu radeći sa zračnom brusilicom koju pogoni zrak od 5 nanosfera. Bio je osposobljen za rad sa zračnom brusilicom i imao je

liječničko uvjerenje. Od zaštitne opreme je imao zaštitno odijelo, zaštitnu pregaču, radne cipele sa kapicom, zaštitne naočale i šljem. Naveo je da zaštitne naočale sprječavaju ulazak prašine u oči, a naočale da se dobro priljube uz lice. Do ozljede da je došlo u poslijepodnevnoj smjeni kada je radio sa kvadratnim prstenovima odnosno okvirima preko kojih se stavljaju vrata. 4 prstena je pobrusio, a na petom prstenu mu je pukao brus, razbio mu naočale i udario da ispod lijevog oka. Ne zna zašto je pukao brus, a niti inspektor zaštite na radu nije mogao utvrditi zašto je pukao brus. Naveo je da je zračna brusilica njegov osobni alat i da ga zadužuje. Nakon što obavi posao s brusilicom, istu sprema u svoj osobni ormar. Drugi ne koriste zračnu brusilicu koju on zadužuje, te je istom brusilicom radio preko 10 godina povremeno je koristeći. To da je brusilica za brušenje rupa i te brusilice nemaju svoju zaštitu. Druge brusilice imaju svoju zaštitu, ali ova vrsta da je nema. Naveo je da je koristio svu zaštitnu opremu koju je zadužio. Naveo je da nije imao zadužen vizir. Poslovođa mu je u to vrijeme bio Marko Vrlić, a uz njega, kada se ozlijedio je bio g. Karamarko. Svjedok je pojasnio kako je imao mogućnost zaduživanja zaštitnih vizira, ali da se viziri ne koriste na svim mjestima rada, te da je nemoguće imati i zaštitne naočale i vizir. Nikada nije zadužio vizir jer mu nije trebao. Atestiranje brusilica odnosno provjera njihovih ispravnosti da se vrši svakih 6 mjeseci kod majstora, a on je podmazuje uljem. Lopatice brusilice da su od bakelita, a preko lopatica da se okreće turbina koja pokreće osovinu, a osovina brus. Sam brus se troši i mijenja. Mijenja se ovisno o trošenju. Kod tvrdog materijala brus se troši brže, kod mekšeg sporije. Brus je fi 100 i mijenja se kada se potroši. U ovom događaju da je puknuo brus. Bruseveda su naručivali uvijek od istog dobavljača. Bruseve zadužuju u skladištu i uvijek imaju jedan brus viška. Brusevi imaju rok trajanja, a ovima koje je on dužio nije istekao rok trajanja. Naveo je da mu je u 33 godine to bio jedini slučaj da mu je pukao brus. Svjedok je naveo da je bilo više brusilica sa zaštitnim štitnikom brusnog kola, ali da se takva brusilica ovdje nije mogla koristiti jer da je ovdje trebalo fino brušenje. U radnom prostoru da su postojale upute za rad na siguran način. Potvrdio je da je mogao koristiti brusilicu sa zaštitnim kolom, ali da je ovo bila brusilica za brušenje rupa i kada se bruse rupe onda zaštita smeta. Zaštitnu opremu koju je zadužio je i koristio. Prije ovoga događaja nikada se nije ozlijedio. Za brusača je ispit položio 3 mjeseca prije ozljede, ali je i prije toga radio kao kovač i koristio brusilice.

22. Svjedok Slavko Karamarko je bio zaposlen u 3. Maju kao brusač. On i Tomo Marković su zajedno bili u pogonu kada se Tomo Marković ozlijedio, međutim samu ozljedu nije vidio jer mu je bio leđima okrenut. Naveo je da je Tomo Marković radio na jednom radnom stolu, a on na drugom radnom stolu koji je udaljen cca 8-10 metara. Nakon ozljede Tomo Marković mu se obratio, te je otišao do poslovođe Marka Vrlića da se pozove hitna pomoć. Njegovu brusilicu nije išao provjeravati, samo je vidio da su zaštitne naočale razbijene na podu. Naveo je da je imao svoju brusilicu koju je dužio, a svatko zadužuje onoliko brusilica koliko treba za obaviti određeni posao. Naveo je da ne zna s kojom brusilicom je ozlijeđeni tada radio. Pojasnio je da obična brusilica (kutna) ima zaštitu u slučaju da brus pukne da ne ide prema osobi koja rukuje, već da puknuti brus ide od osobe koja rukuje. Vretenasta brusilica nema tu zaštitu. Od zaštitne opreme naveo je da zaduži naočale, šljem, štitnike za uši (čepovi), rukavice, radno odijelo, cipele sa čeličnom kapicom. Imali su i zaduženi vizir ali se sa vizirom ne može brusiti. Plastika od koje je sačinjen vizir je debela i kroz njega se ne može vidjeti pa se zato s vizirom ne može brusiti.

23. Svjedok Marko Vrlić je u vrijeme ozljede Tome Markovića bio glavni poslovođa proizvodnje i transporta. Nije vidio kada se Tomo Marković ozlijedio, jer je bio u kancelariji na 2. katu, a o ozljedi je obaviješten od Slavka kada je sišao u radionu. Ozlijeđeni radnik je od zaštitne opreme zaduživao cipele, odijelo, rukavice, 2 para

naočala, bijele za brušenje i tamne za autogeno rezanje. Vizire nisu zaduživali jer nisu bili predviđeni za dio posla koji su obavljali. Vizir nije imao zadužen niti ozlijeđeni radnik. Tomo Marković je brusilicu s kojom je radio toga dana donio sa sobom iz pogona kovača u kojem je radio godinama, a koji pogon je tada prestao s radom. U vrijeme ozljede radio je sa ravnom pneumatskom brusilicom. Imao je i kutnu brusilicu ali s njom tada nije radio. Nakon ozljede je zajedno s inspektorom zaštite na radu pregledao brusilicu s kojom se ozlijedio Tomo Marković. Inspektor zaštite na radu je zaključio da je brusilica imala brusno kolo koje oni u pogonu nisu koristili, a kojem je istekao rok trajanja. Naveo je da je radnik očito i to brusno kolo donio iz pogona kovača i držao kod sebe u ormaru. Ta brusilica ima mogućnost korištenja i drugih bruseva koje su oni doista i koristili i za koje nije trebala nikakva zaštita te su bili ispravni. Ta ravna brusilica nema zaštitu, ali za bruseve koje su oni koristili niti ne treba zaštita. Svi odjeli gdje su radili su unutar jednog poslodavca, nabava je jedinstvena za sve odjele, a svaki odjel ima svoje skladište alata. Naveo je da bi ga u slučaju da je netko od poslovođa primijetio da ozlijeđeni radnik koristi nedozvoljeno sredstvo, zasigurno na to bio upozorio. On to brusno kolo nije koristio svaki dan da bi se to uočilo. Tog dana radnik je brusio okvir od lima za prolaz, a prema navodima svjedoka radnik uopće nije trebao koristiti brusno kolo, jer je sve to mogao napraviti s brusevima. Drugi su radili s brusevima jer nisu niti imali brusna kola. Prema navodu svjedoka, radnik je u ovom slučaju samoinicijativno postupao. Upute da su bile izvještene na mjestu rada u zavarionici, gdje da je bilo upozorenje da se prije korištenja brusilice uvijek provjeri sigurnost rada s brusilicom, oštećenik da je bio osposobljen za rad na siguran način odgovaram, kao i svi.

24. Svjedok Dario Kanižaj je u vrijeme ozljede Tome Markovića bio sam zaposlen ili u 3. Maju ili Uljaniku poslovno informacijski sustavi, na radnom mjestu organizatora zaštite na radu. Nije bio očevičar ozljede na radu, ali je po svojoj dužnosti kasnije došao na lice mjesta. Mjesto ozljede je hala zavariona zatvorenog tipa gdje se obavljaju zavarivački bravarski poslovi za određene konstrukcije. Po dolasku je na radnom stolu zatekao čelični prsten na kojem je ozlijeđeni radnik brusio rubove pneumatskom brusilicom pogonjenom komprimiranim zrakom. Vidio je brusilicu na kojoj je nedostajao vretenasti kameni brus koji je bio raspuknut na više dijelova koji su se nalazili po radnom stolu. Naveo je da pretpostavlja da je brus puknuo jer je imao neku grešku u sebi (npr. mogao je imati pukotinu ili biti udaren). Primijetio je da je ova brusilica imala vretenasti brus, a druge takve brusilice su imale kruškoliki brus. Poznato mu je da je ozlijeđeni radnik došao iz odjela ljevaone u odjel zavarione, a nije se mogao sjetiti gdje je on zadužio tu brusilicu. Na mjestu rada su se nalazile pisane upute u kojima stoji kako se koristi alat i upozorenje da je radnik dužan prije upotrebe alata istoga pregledati da ne bi bilo kakvih oštećenja, i to kako alat tako i dovod zraka, da se alatom služe samo radnici koji su prošli izobrazbu i sl. Naveo je da bi radnici trebali koristiti vizire kada koriste te veće brusilice i veće brzine vrtnje, a da se naočale isto mogu koristiti kao zaštita, ali da očito ovdje nisu bile dovoljne. Naveo je da je radnik Tomo Marković bio osposobljen za rad na siguran način i da pretpostavlja da je ta dokumentacija dostavljena inspektoru zaštite na radu i da ju je on obradio. Politika firme da je bila takva da radnik koji nije osposobljen nije mogao niti raditi samostalno određeni posao.

25. Sud je u cijelosti prihvatio iskaze svjedoka ocjenjujući da su dani istinito i uvjerljivo.

26. Na okolnost utvrđenja jesu li od strane tuženika kao poslodavca u vrijeme nastanka štetnog događaja bile provedene sve potrebne mjere zaštite na radu, čije provođenje odnosno mogući propusti su utjecali ili ne na nastanak ovog štetnog

događaja i s tim u vezi, postojanje odgovornosti tuženika, sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, ZOMO i ZOO-a, radnika Tome Markovića u štetnom događaju 14. studenog 2013., provedeno je vještačenje po vještaku zaštite na radu AD HOC SIGURNOST j.d.o.o. Rijeka, s ovlaštenim vještakom Zlatkom Perićem. Iako se tuženik protivio provođenju vještačenja po navedenom vještaku, sud je to vještačenje ipak povjerio njemu iz razloga što tuženik nije imao primjedbi u pogledu stručnosti vještaka, već je naveo da on učestalo vještači u postupcima zaštite na radu u kojima je tuženik stranka, no sud je ocijenio da to nije razlog za imenovanje drugog vještaka, jer izvan toga, tuženik nije dostavio bilo kakav dokaz koji bi ukazivao na sumnju u objektivnost imenovanog vještaka zaštite na radu.

27. Vještak je u svom nalazu i mišljenju naveo da je poslodavac (3. MAJ Motori i Dizalice d.d.) ispunio svoju obvezu osposobljavanja za rad na siguran način ozlijeđenog radnika, te da je ozlijeđeni radnik stručno i zdravstveno sposoban za obavljanje navedenog posla na radnom mjestu bravar. Obavljanje radnih postupaka da se mora osigurati na način da se njima ne ugrožava sigurnost radnika, a u konkretnom slučaju da se nije vodilo dovoljno pozornosti u razradi radnog procesa tj. loša organizacija rada u smislu osiguranja mjesta rada osnovnim i posebnim pravilima zaštite na radu. Ovlaštenik poslodavca za sprovođenje mjera zaštite na radu tj. neposredni rukovoditelj koji rukovodi radom jednog ili više radnika da je dužan osigurati provedbu Zakona i drugih propisa o zaštiti na radu. Neposredni rukovoditelj u ovom slučaju da je morao organizirati obavljanje navedenih radova na siguran način tako da je trebao osigurati radniku ispravno sredstvo rada (brusilicu za zaštitnom napravom), te osobno zaštitno sredstvo za zaštitu lica, tj. vizir. Štitnici za oči i lice da se koriste pri radovima gdje je potrebno istodobno zaštititi oči i lice od krutih čestica koje se javljaju prilikom brušenja. U tom smislu poslodavac da je bio dužan Procjenom rizika utvrditi korištenje navedenog osobnog zaštitnog sredstva.

28. Vještak je zaključio da bi, da je sredstvo rada bilo opskrbljeno zaštitnom napravom (štitnikom), te da je rezna ploča koja je oštećena zbog dotrajalosti bila nova tj. korištena prema uputama proizvođača, kao i da je ozlijeđeni radnik koristio štitnik za lice, vjerojatnost nastanaka ozljede radnika bile svedene na minimum što znači da bi poslodavac, da je u ovom slučaju poduzeo sve navedene mjere zaštite na radu, u cijelosti bio spriječio nastanak ovakvog štetnog događaja.

29. Tužitelj nije imao primjedbi na nalaz vještaka, dok je tuženik istaknuo primjedbe, te je vještak pozvan na pismeno očitovanje u pogledu istaknutih primjedbi tuženika.

30. Vještak je očitujući se na primjedbe tuženika naveo da radnici postupaju po nalogu poslodavca kao i uputama koje dobiju, a da poslodavac, tj. neposredni rukovoditelj dužan nadgledati rad radnika, te ga udaljiti sa mjesta rada ukoliko radi suprotno uputama i pravilima zaštite na radu, npr. ukoliko radnik ne koristi štitnik za lice ili koristi dotrajalu rezu ploču što znači da mu je poslodavac to dozvolio, te ga time dovodi u opasnost za život i zdravlje. U smislu Zakona o zaštiti na radu poslodavac da je svaka fizička ili pravna osoba koja zapošljava jednog ili više radnika i koji je u skladu s općim propisima radnog zakonodavstva odgovoran za osiguranje uvjeta za rad radnika na siguran način. U ovom slučaju poslodavac da je napravio niz propusta, te da time radnik nije niti mogao obavljati rad na siguran način. Godine iskustva ozlijeđenog radnika kao i godine radnog staža da ne smiju utjecati na radni proces i sigurnost pri obavljanju poslova, jer da se mjere sigurnosti odnose na sve radnike bez obzira na njihovu dob, spol, radno iskustvo, te ostale rizike koji se pojavljuju u radnom procesu. Također je naveo da je na sva pitanja tuženika dao odgovor u svom nalazu i mišljenju od 11. ožujka 2022.

31. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka zaštite na radu, jer je prema ocjeni suda, nalaz sačinjen objektivno i u skladu s pravilima struke, te je vještak u svom očitovanju otklonio sve iznesene primjedbe.

32. Sud nije pozivao vještaka zaštite na radu na usmeno iznošenje nalaza i mišljenja na ročištu, u skladu s člankom 260. stavkom 1. ZPP-a, budući tužitelj i tuženik nisu tražili da se vještak usmeno sasluša na ročištu, jer je vještak u pismenom očitovanju odgovorio na sve primjedbe tuženika, a i iz razloga jer nije smatrao da je bilo potrebno pojasniti ili razjasniti nalaz i mišljenje, s obzirom da u istom nema nejasnoća.

33. Iz provedenog postupka utvrđeno je kako je prilikom nastanka štetnog događaja došlo do propusta poslodavca da osigura sve mjere sigurnosti za svog radnika kako ne bi došlo do štetnih posljedica, a koje se očituju u tome da poslodavac nije osigurao osobno zaštitno sredstvo - štitnik za lice. Kako proizlazi iz suglasnih iskaza saslušanih svjedoka, kao i iz prijave ozljede na radu, osiguranik tužitelja Tomo Marković u trenutku nastanka štetnog događaja nije imao štitnik za lice. No, i da je prilikom nastanka štetnog događaja imao zaštitnu kacigu na glavi, poslodavac bi bio dužan kontrolirati, nadzirati, upozoriti radnika na obvezno korištenje osobnih zaštitnih sredstava te zabraniti rad radniku koji ne koristi osobno zaštitno sredstvo, a što je u konkretnom slučaju poslodavac propustio osigurati. Nadalje, propust tuženika da osigura sve mjere sigurnosti za svog radnika na radu se očituje u tome što je poslodavac propustio osigurati radniku sredstvo rada opskrbljeno zaštitnom napravom (štitnikom), te osiguranti rezu ploču koja neće oštećena zbog dotrajalosti odnosno osigurati novu rezu ploču prema uputama proizvođača, kao i osigurati da radnik koristi štitnik za lice, čime bi u potpunosti spriječio nastanak ovakvog štetnog događaja.

34. U odnosu na prigovor tuženika da je osiguranik tužitelja Tomo Marković odgovoran za nastanak štetnog događaja, sud istog ocjenjuje neosnovanim, budući je poslodavac, tj. neposredni rukovoditelj radnika, dužan nadgledati rad radnika, te ga udaljiti sa mjesta rada ukoliko radi suprotno uputama i pravilima zaštite na radu, pa ukoliko radnik ne koristi štitnik za lice ili koristi dotrajalu rezu ploču, to onda znači da mu je poslodavac to dozvolio, te ga time doveo u opasnost za život i zdravlje.

35. Na temelju provedenog postupka, sud zaključuje da je poslodavac isključivo odgovoran za nastalu štetu koja je pričinjena osiguraniku tužitelja Tomi Markoviću, odnosno da postoji uzročno-posljedična veza između ozljede koju je osiguranik tužitelja Tomo Marković zadobio u štetnom događaju i utvrđene profesionalne nesposobnosti za rad.

36. S obzirom na to da je tuženik osporio izračun kapitalizirane štete sačinjen po tužitelju, na okolnost izračuna visine kapitalizirane štete za invalidsku mirovinu na dan 1. listopada 2018. koju tužitelj potražuje u ovom postupku za svog osiguranika Tomu Markovića, proveden je dokaz financijskim vještačenjem po vještaku Ingrid Savić.

37. Vještak Ingrid Savić je u svom nalazu i mišljenju od 4. siječnja 2023. navela kako kapitalizirana šteta za mirovinu za osiguranika Tomu Markovića na dan 1. listopada 2018., na temelju čl. 161. st. 4. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br. 157/2013, 151/2014, 33/2015, 93/2015, 120/2016, 18/2018, 62/2018, 115/2018, 102/2019, 84/2021, 119/2022, dalje ZOMO) iznosi 283.064,34 kune ili 37.569,09 eur.

38. Sud je nalaz i mišljenje vještaka Ingrid Savić prihvatio u cijelosti, s obzirom da je vještak nalaz i mišljenje sačinio u skladu s pravilima znanosti i struke. Sud nije pozivao vještaka Ingrid Savić na usmeno iznošenje nalaza i mišljenja na ročištu, u skladu sa člankom 260. stavkom 1. ZPP-a, budući da su tužitelj i tuženik nisu tražili da

se vještak usmeno sasluša na ročištu. Dodatno se ističe i kako sud nije smatrao da je bilo potrebno pojasniti ili razjasniti nalaz i mišljenje, s obzirom da u istom nema nejasnoća.

39. Tužitelj ostvaruje pravo na naknadu štete na temelju članka 162. stavka 1. ZOMO-a, kojim člankom je propisano da Zavod ima pravo na naknadu štete od osobe koja je prouzročila smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomičan ili potpuni gubitak radne sposobnosti, tjelesno oštećenje ili smrt osigurane osobe. U konkretnom slučaju, tijekom postupka je utvrđeno kako je tuženik, kao poslodavac radnika Tome Markovića, isključivo odgovoran za nastanak štetnog događaja, i to na temelju odredbe članka 5. i 6. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" broj 59/96., 94/96.), prema kojima je poslodavac, dakle ovdje tuženik, dužan osigurati zaštitu osobama koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u prostorima poslodavca, u smislu određivanja uvjeta i mjera sigurnosti pri obavljanju radnih operacija, pa je poslodavac isključivo odgovoran za nastalu štetu, na temelju članka 102. stavka 1. Zakona o radu ("Narodne novine" broj 38/95., 54/95., 65/95., 102/98.). S obzirom na prethodno navedeno, tužitelj ostvaruje pravo na naknadu štete isplaćenih iznosa invalidske mirovine Tome Markovića, na temelju članka 162. stavka 1. ZOMO-a. Tužitelj ostvaruje pravo na isplatu kapitaliziranog iznosa invalidske mirovine na temelju članka 161. stavka 4. ZOMO-a.

40. S obzirom na sve navedeno, sud je utvrdio kako tužitelj ostvaruje pravo na naknadu štete prema odredbama ZOMO-a, i to u iznosu od 37.569,09 eur / 283.064,34 kn.

41. U tijeku postupka je u spis priložena presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, posl. br. PŽ-2689/2021-3 od 12. studenog 2021. kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-814/2019-43 od 22. travnja 2021. u postupku koji je vođen između istih stranaka u pogledu istog osiguranika za isti štetni događaj, ali za različito razdoblje, a u kojem predmetu je potvrđeno utvrđenje Trgovačkog suda u Rijeci u pogledu doprinosa nastanku štetnog događaja osiguranika tužitelja od 20%. No unatoč tome, s obzirom na utvrđenje iz ovoga postupka i provedenog vještačenja na temelju kojega je utvrđeno da nema doprinosa osiguranika tužitelja, jer da je tuženik, striktno poštujući mjere zaštite na radu propisane zakonom, do štetnog događaja ne bi bilo došlo, sud je stava, da je to vještačenje relevantno za ovaj postupak, i navedena odluka nije dovela u sumnju uvjerenje suda u pogledu islučive odgovornosti tuženika za nastanak štetnog događaja.

42. Odluka o troškovima postupka se temelji na članku 154. stavku 1. ZPP-a i članku 155. ZPP-a.

43. S obzirom na to da je tužitelj u cijelosti uspio sa tužbenim zahtjevom, tuženik je dužan naknaditi troškove postupka tužitelju. Tužitelju je priznat kao opravdan trošak provedenih vještačenja u iznosu od 1.078,78 eur i to 663,61 eur za provedeno vještačenje zaštite na radu i 415,17 eur za provedeno financijsko vještačenje, a nije mu priznat iznos preko iznosa utrošenog za provođenje vještačenja (1.327,22 eur – 663,61 eur – 415,17 eur).

U Pazinu 18. svibnja 2023.

Sutkinja

Tamara Lakoseljac Benčić, v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od 15 dana od dana objave presude, a ako je presuda dostavljena stranci rok se računa od dana dostave. Žalba se podnosi putem ovog suda, a o žalbi odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske.

DNA:

- Pun. tužitelja,
- Pun. tuženika – putem sustava E-komunikacije jer nije uredno obaviješten o održavanju ročišta za objavu.

Broj zapisa: **9-30859-10a8e**

Kontrolni broj: **0b9d8-e26d3-1f3b0**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Tamara Lakoseljac Benčić, O=TRGOVAČKI SUD U PAZINU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Pazinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.